

Hermed indstilles Troels Kingo Larsen, Bo Elkjær, Mads Nilsson, DR, og Matias Seidelin, JP, til årets Cavlingpris for deres afdækning af momssvindel og terrorfinansiering.

Det er ikke hver dag, at EU-Kommissionen beder danske journalister om hjælp til at stoppe alvorlige samfundsmæssige problemer.

Men det var ikke desto mindre, hvad der skete 5. september i år, da journalisterne i denne indstilling fløj til Bruxelles for at fortælle kommissionen om deres undersøgende journalistik, så EU-medlemslandene kan få lukket flere huller i momslovgivningen.

EU-Kommissionen ville simpelthen bruge de indstillede journalisters historier til at overbevise medlemslandene om, at der skal ske handling på området:

I et samarbejde mellem DR og Jyllands-Posten har Troels Kingo Larsen, Bo Elkjær, Mads Nilsson og Matias Seidelin nemlig vist offentligheden, hvordan et dansk netværk ved hjælp af omfattende momssvindel har finansieret terrorisme. Et netværk hvor danske statsborgere har spillet en central rolle i svindelen for op imod 58 millioner skattekrone.

Afsløringerne viser, hvordan det danske momssystem har gjort det muligt at indsætte jihadister som direktører eller stråmænd i danske firmaer, der har været anvendt til systematisk og omfattende svindel og momssvindel. Flere af jihadisterne har vist sig at være syrienskrigere.

De har afsløret, hvordan svindlen er foregået, mens centrale personer var under overvågning af PET, uden at PET valgte at gribe ind eller informere andre myndigheder om, at pengene fossede ud af den danske statskasse og ned i lommerne på jihadisterne.

I Spanien er flere indblandede i svindlen nu dømt for terrorfinansiering. En dansk statsborger er blevet anholdt i Spanien, sigtet for at have organiseret svindlen. En person som var central i JP og DR's afsløringer.

Afsløringerne kommer på baggrund af, at journalisterne har fået tilgang til 12.000 sider retsdokumenter på spansk fra sagen mod en spanske terrorcelle. For at kunne lave koblingerne mellem den danske svindel og personerne i det spanske netværk har journalisterne skulle opfinde nye metoder til at gennemgå og krydse dokumenterne med de danske databaser.

Derfor valgte man en opfindsom teknisk løsning. De mange dokumentsider blev scannet med tekstgenkendelse og derefter konverteret til et ensartet dataformat. Dermed blev det muligt at gennemse databasen på tværs efter forskellige datatyper som navne, telefonnumre, adresser, datoer, mailadresser mv. Dermed var det muligt at udpege nøglepersoner, begivenheder og centrale passager i dokumenterne til præcis oversættelse. Herefter er alle oplysninger blevet dobbelttjekket med andre kilder.

Journalisterne fra JP og DR bør også belønnes for vedholdenhed:

Matias Seidelin fra JP arbejdet i årevis med afdækning af sagen omkring den danske jihadist Kenneth Sørensen, netværket og syrienkrigerne omkring ham og har arbejdet med at afdække det øvrige danske netværk af jihadister siden 2003.

De tre DR-journalister har samarbejdet om at afdække momssvindel og den dertil koblede terrorfinansiering siden sommeren 2015. Dette er blandt andet sket i dokumentaren "Sådan svindels Danmark". Journalist Bo Elkjær har arbejdet med at afdække momssvindel siden 2009.

Deres afsløringer har fået internationale konsekvenser. Blandt andet har EU's kommissær på skatteområdet for nyligt bebudet en kampagne for at få samtlige europæiske medlemslande til at ændre lovgivning på moms- og afgiftsområdet. Ændringerne skal dæmme op for omfattende kriminalitet, herunder terrorfinansiering, der koster EU's skatteborgere milliarder af kroner om året.

På baggrund af dette fortjener de fire journalister at få tildelt dette års cavlingpris

Emil Eusebius Olhoff-Jakobsen, DR

Jens Vithner Hansen, DR